

elfoglalva tar-
ogy az Algési-
elvágyja. A kor-
siklakták a vo-
si hadianyagot

agyonlövéséről
or.) A spanyol
amely szerint
Prieto közötti
a terv, hogy a
k és hogy Ca-
olina Prieto.

agukének tekin-
or.) Madridból
marxista szindi-
a főváros vé-
átpartoltak a
tték a városvé-
nok kijelentette,
k lehet tekinteni
műmistákat soha-
ekinteni. Illescas
llentámadást in-
t. Ovidóban a
a marxistáktól.
visszaszorított-
ossától keletre,
at 8 kilométerrel

jórészt vidéki
gy ha a renge-
falak, amelyeknek
falusi legények.
pontból tehát a
at mutat.

a hiányos össze-
tiségi statisztika-
küldtszékét rep-
ült összesen hét
ült jelölteknek
sebbségek név-
Béla, Eskenázi
dr. Kertész Je-
ároly és Müller
közül négy zsi-
et van. Hol ma-
z az intenciója,
an a tükre le-
k, ha az esküdt-
szembetűnő po-
állítják össze.
dója egyébként
közül az 1937-es
ltal jelölnek ki.
szesszi idejére-
güli a tárgyalás-
sszanak huszat,
t hozni.

che lett polgár-

er 21. (Rador.)
az elhunyt Di-
második alpol-
chet neveztek ki.
palesztinai tár-

Kánya Rómába

Rador.) Darányi
külgügyminiszter
a utaznak a bé-
nferencia után.
etország meg-
ezletre.

ntetésre a fasiszták

Rador.) Leon
e kijelentette,
nagy tüntetést
ontja egybeesik
szusával, akik a
mbert akarnak

Posta
No. 224713/928.

Di Ramasetter Róbert

BUDAPEST

Disztr 2. I. e.

18. Telefon: 8-01. Előfizetés
Havonta 110, negyedév
évre 400, egészévre 1200
Állás: Havonta 2, ne
félre 12, egészévre 20 dollár. El-
dőlések díjazása szerint. Az „UJ
ELENT” az erdélyi és bánági zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Október utáni nyomását csak a for-
rás megújításával engedjük meg.

UJ ELENT

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej
Péntek, 1936. október 23.
5697. EV. XIX. ÉVF.
CHESVAN 7. 242 SZÁM

A lengyel ajándék

Finom kis ajándékot készült adni a lengyel kormány a zsidóknak Lengyelország szabadságának évfordulójára.

Ajándékot jutalomként mindazért, amit a zsidók adtak hozzá ehhez a szabadsághoz, Lengyelország önállóságának kivívásához.

Mert hogy jelentős részük volt ebben, azt mindenki tudja Lengyelországban és határain is túl.

Harcoltak, vérüket adták ehhez a szabadsághoz, hazájuk önállóságának kivívásához, amitől önmaguk szabadságát is várták.

De nemcsak vért adtak. Politikai összeköttetéseiket is latba vetették. Az egész világ zsidóságát, a politikai sulyal rendelkező nyugat-európai és amerikai zsidóságot is mozgósították a lengyel zsidók Lengyelország önállóságának kivívásáért.

Nem mintha enélkül nem nyerte volna vissza szabadságát Lengyelország, de a zsidók elősegítették, nagyban előmozdították azt. November 11-én lesz tizennyolcadik évfordulója ennek. Tizennyolc év annak, hogy Lengyelország önállóságát ünnepelte és vele ünnepelték a lengyel zsidók is egyenjogúságuk és nemzeti autonómiájuk kivívását.

Erre az évfordulóra készül az ajándék. Hálából és elismerésből: árja-törvénnyel akarja megajándékozni a lengyel kormány a lengyel zsidókat. Azon a napon akarja proklamálni az árja-paragrafust, amelyen jogfosztásának megszűnését ünnepli Lengyelország. Azon a napon akarja megdönteni a lengyel zsidó emancipációt, amelyen megszületett az.

Szép kis ünnepe lesz a nemzeti szabadságunk, az elnyomott Lengyelország 18 éves felszabadulásának!...

Aktuális évforduló

Ha az Eroica szimfonia vagy a Fauszt születésének volna ma a százéves évfordulója, megelégednénk a nagy szerzők emlékének áhitatos és költői felidézésével.

Megiránk, hogy volt két nagyság, két nagy és örökéletű mű szerzője, akik megkísérelték valamivel előbbre vinni az élet fejlődését azzal, hogy a géniusz ragyogó köntösébe öltöztették az igazságot.

Most más évfordulót ültünk. Olyan évfordulót, melynek aktuálisabb nem is teremhet a mai időkben.

Samuel Colt amerikai állampolgárt ünnepezzük ma, aki 1836 októberében közölte a nagy nyitvénossággal zseniális felfedezését: a revolvért.

Most aztán felszaladhat az árbóca a horogkeresztés lobogó, Franco tábornok aranyszínű zászlója, vagy a palesztinai arabok félföldje: a revolverek lovagjai hódolhatnak a nagy zseni előtt, aki a revolvért a világ összes gyilkosai számára feltalálta.

Tapsolhatnak a krakélerék, akik párbajoznak, mert a tyukszemére léptek, a minden rangu és rendű politikai és társadalmi gonosztevők: volt egy Samuel Colt nevű ur, aki ezt a zseniális kis fegyvert kitalálta, abból a célból, hogy mint a feltalálók általában, valami újjal gazdagítsa az emberiséget.

Azok, akik most nagy ünneppel és felvont zászlókkal ünneplik a zseniális feltaláló emléket, szépen felsorolhatják mindazokat a tökéletes műveket, amelyek azóta a boldog-emlékeztető Colt találmányai mellé sorakoznak: a huszövetű pisztolyt, az önműködő puskát, a géppuskát, a gépfegyvert, a mozsarat, az ágyút és minden remekművek koronáját, a tankot, az emberiség nagy jótévőit...

Ezek azok a jótévk, amelyeknek születési évfordulója ma a legaktuálisabb. Most százéve csinálták először revolvért.

Most néhány éve csinálták meg a gépfegyvert, revolvernagyságban.

Ó és még nagy fejlődésre van kilátás. Csupa álom, hogy mi mindent lehet még az emberiség boldogulására kitalálni...

És emellett még frázisokat is lehet puffogtatni: majd eljön egyszer az idő, amikor a fegyverek elnémulnak, amikor majd kívülről a béke virága, amikor az emberiség, stb...

Egyelőre azonban csak maradjunk meg a ténynél. Százéves a revolvér. Lehet ünnepelni.

Azana elnök Barcelonába tette át székhelyét

A kormány is, a felkelők is jelentős hadisikereket jeleltenek. Ma ül össze a benemavatkozási bizottság

A felkelők szerint a madridi kormány óriási mennyiségű hadianyagot kapott Oroszországból

Barcelóna, október 22. (Rador.) Azana elnök tegnap reggel áttette székhelyét Barcelonába, a katalán parlament helyiségébe. Egyidejű genfi jelentés szerint itteni spanyol körökben lehetségesnek tartják, hogy Azana elnök Genfbe megy fivére, az új genfi spanyol konzul és beteg nővére meglátogatására.

Madridi hivatalos jelentés szerint több milícia oszlop támada meg a zendülőket. A harcok igen ádázok voltak. Huescától északra a kormányerők előnyomultak Chimillala irányába. Nyugaton elfoglalták Alerre faluét és a Barbastro—Huessa uton előhaladtak. Tardienta körzetében a zendülők ellentámadásba mentek át, de visszaverték őket, 13 kilométernyi távolságra Saragassától.

Egyidejűleg a Havas jelenti, hogy a kormány hivatalos közleménye szerint a zendülőket, akik tegnap megtámadták Las Navast, visszaverték és a kormánycsapatok ádáz harcot vívnak a siguenzi felkelőtámadás feltartóztatása végett. Torre-Sabinan körzetében a kormányerők ellentámadást indítottak és nagyobb mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak, továbbá több zendülőt foglyul ejtettek.

Buenos Aires, október 22. (Rador.) Castillo helyettes külügyminiszter del Vayo spanyol külügyminiszterhez táviratot intézett, amelyben kéri, tartásik tisztelőben a követségi épületek menekőjét, mivel ennek az elismert jognak megsértése megváltoztatná Argentina és Spanyolország diplomáciai viszonyát.

Minden madridi polgárt felfegyvereznek

Quipeo de Llano tábornok tegnap este a sevillai rádióban közölte, hogy Naval Carnero meghódítása alkalmával a zendülők csekély veszteségeket szenvedtek, viszont a kormányerők vesztesége igen jelentékeny. A tábornok szerint Azana elnökön kívül Barcelonába utazott a madridi kormány négy tagja is. A tábornok részletekkel szolgált a szovjetek által a kormánycsapatoknak küldött fegyverszállítmányokról.

A la corunai rádió híradása szerint Aranda ezredes csapatai megkezdtek az előnyomulást Gijon irányába, ahová az Ovidéből menekült kormányerők húzódtak.

A sevillai rádió újabb híradása szerint a madridi kormány kiáltványban közölte a lakossággal, hogy a zendülő haderők rövidesen Madrid kapui előtt lesznek, tehát minden polgárnak fel kell fegyverkeznie a védelemre. Egyébként a főváros szélső negyedei felett három zendülő repülőraj repült át és az északi pályaudvart bombázta.

A burgosi kormány hivatalos közleménye szerint a zendülők folytatják előnyomulásukat különösen az aragóniai fronton. Naval Carneronát a milícia, mielőtt kivonult a városból, a katedrális belsejét őrszétörte.

Illescas, október 22. (Rador.) Naval Carnero a zendülők meghódították és a tegnapi napon 25 kilométernyire jutottak Madrid közelébe. Naval Carnero és Illescas elfoglalása lehetővé teszi számukra a front kiigazítását és így befejezik a Madrid elleni offenzíva előkészítését.

A Havas ügynökség madridi jelentése szerint a fővárosban mind zavarosabb a légkör, a munkásszervezetek a kávéházak bezárását sürgetik. Ennek dacára, nehogy a város lakóira ez rossz benyomást tegyen, a kávéházakat nyitva tartják esti 10 óráig.

Burgosban biztosra veszik, hogy nemrégiben nagy hadianyagszállítmány érkezett Madridba Oroszországból. Aggulról és gépfegyveres motorbiciklőről van szó.

Tegnap este a rabati rádió azt jelentette, hogy a zendülők elfoglalták Siguanzat és hogy a madridi kormány Katalóniába szán-

dékszik áttelepedni, ahová Azana elnök már tegnap elutazott.

Németország visszautasítja a vádat, hogy támogatja a zendülőket.

Londoni jelentés szerint a spanyol benemavatkozási bizottság ma ül össze, hogy az orosz kormány által felhozott vádakra adott német és olasz választ megvitassa.

Egyidejű londoni jelentés szerint Németország tegnap este választ adott a benemavatkozási bizottságnak az orosz kormány azon vádjaira, hogy beavatkozott a spanyol ügyekbe. A benemavatkozási bizottságot péntekre összehívták.

A német válasz mindenekelőtt erélyes hangon utasítja vissza az orosz gyanúsítást, mintha Németország segítséget nyújtana a spanyol nemzeti csapatoknak. Ezenkívül a válasz hosszú felszólásokban ismerteti azokat az eseteket, mikor Szovjet-Oroszország megsértette a semlegességi megegyezést.

Újabb orosz élelmiszerszállítmány a spanyol népnek

Moszkva, október 22. (Rador.) Október 21-én leningrádból elindult a Turksir hajó Spanyolországba 3000 tonna lisztből, 1000 tonna kukoriból, 800 tonna füstölt halból, 500 doboz bonbonból és kétszersültből, 200 ezer doboz konzervből és 10 ezer ruha- és cipőből álló rakományal. Mindezt az orosz munkások gyűjtötték a spanyol asszonyok és gyermekek számára.

Hendaye, október 22. A spanyol falanx három tagja San Sebastianból Irun felé utban eltévedt és átlépte a francia határt. Miután kihallgatták őket, a határra vezették őket és át akarták tenni azon. Abban a pillanatban három más polgáriruhás egyén érkezett a határra, átlépte a nemzetközi hidat és az ottan álló csendőrtől a három falanxista átadását követelte. A csendőr felhívta a figyelmeiket, hogy francia területen vannak, mire a három egyén rávette magát a csendőrré és ütlegetni kezdte. Ez segítséget hívott és társai segítségével egyik támadott sikerült elfognia. A másik kettő visszamenekült Spanyolországba. Amikor az esetről értesült, az iruni katonai kormányzó elnézést kért a francia hatóságoktól.

VILÁG TUKAR

Zsidó világkongresszus és zsidó nyomor

Irta: Georg Bernhard

A zsidó világkongresszus exekutívéje a genfi tárgyalások során elhatározta, hogy gazdasági szakosztályt szervez meg, amelynek munkája fontos gyakorlati célok megvalósítására irányul. Kétségtelen, tény, hogy a diasporában élő nép nagyrésze gazdasági inségben szenved. Ezt a inséget lehetőleg csökkenteni, elődázhatatlan kötelessége a világ zsidósága minden olyan képviselőtöknek, amely ezt a nevet valóban ki akarja érdemelni.

Inkább lehet azonban vitázni a kérdés fölött, hogy milyen módon kell küzdeni a nyomor ellen? Mint mindig, úgy ezuttal is könnyű dolog lesz fájdalom szimptomákat enyhítő kenőcsökkel, vagy a mai gyógyítás módszereivel, fájdalomcsillapító befecskendezéssel elintézni. Azok az orvosok, akik így járnak el, gyakran közzönetet és lelkes ajánlásokat szereznek pácienseiktől. De rendszerint rövidéletű ez a dicsőség, mert a fájdalmak megint visszatérnek, egyre gyakrabban lépnek föl és a paciens végül mégis meghal abban a súlyos betegségben, amelyet a fölszines jelenségek kezelése semmiképpen sem tudott megszüntetni.

A világ különböző részeiben a zsidó nyomor kezelése körül el lehet érni rövidéletű és bizonyos ideig jövedelmező demagóg eredményeket, ha a bajok pillanatnyi enyhítésére (amihez mindenesetre sok pénz kell) akarnánk korlátozni a gyógyítást. De a Genfben érvényrejutott fölfogás szerint (jórészt amerikai barátaink intenzív és meggyőző munkája révén) a zsidó világkongresszusnak radikális módon kell elintéznie a gazdasági problémát. Vagyis a gyökereknél kell megragadni.

Ehhez pedig mindenekelőtt gondos diagnózisra van szükség. Mert a zsidóság gazdasági bajait a földkeresség különböző részein nem lehet csupán egy pontból gyógyítani. Mindenekelőtt nem szabad megelégednünk azzal az egyszerű magyarázattal, hogy ennek a bajnak antiszemita okai vannak. Mivelhogy maga az antiszemitizmus is fölötté bonyolult jelenség. Az emberek különös hajlamosságai szerint alig van motivum, amiből ne lehetne megmagyarázni az antiszemitizmust. Amíg a világ fennáll, voltak meggyőződések antiszemiták, akár személyes tapasztalataik alapján, akár pszichológiai megfontolásból, akár politikai, vagy történeti okokból, akár vallási meggyőződésből, akár gazdasági természetű irigységéből. De az antiszemitizmus, mint tömegjelenség minden korban gazdasági bajokban rejtett. Bármily különbözők is a propagandisták indokai, a gyűlölet propagandájára mégis legjobban akkor rezonáltak a népek, ha általános gazdasági krízis volt jelen. Ma az a helyzet, hogy a legtöbb népek rosszul megy. A háború és a világ-gazdasági krízis ijesztő nyomort teremtett Európában, nyomort, amely az antiszemitizmus méregcsirái számára különösen kedvező talajt jelent.

A zsidó gazdasági élet sajátos struktúrája, amely elsősorban Európa keletén áll fenn, olyan vidékeken, ahol a zsidók nagyobb csoportjai élnek, bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy sajátos zsidó gazdasági nyomort idézzen elő. De éppen ezekben az országokban lehet leghatározottabban tapasztalni a tényt, hogy a zsidó nyomor — bármennyire is különlegesen zsidó jellegzetességgű — összefügg az illető ál-

ham nemzetgazdasági életével. Ez pedig nem az illető ország elszigetelt jelensége, hanem függvénye az egész európai gazdasági helyzetnek. A zsidó világtársaság gazdasági szekciójának feladata lesz, hogy tiszta képet nyújtson — és pedig világtársasági orientálás alapján — a zsidó gazdasági nyomorról, bárhol is létezen. Ehhez kutató munka kell, amelynek módszereiben tudományosnak kell lennie, feltéve, hogy használható eredményeket akar elérni. Azonban nem szabad figyelmen kívül hagynia az elérhető célt. Vagyis: amilyen gyorsan és amilyen hatékonyan csak lehet, csökkentenie kell a zsidó inséget. Különösen pedig meg kell oldania a feladatot, hogy miként lehet Európa keletén a zsidó tömegeket kivonni nagy nyomorból, amely ha fejlődni engedjük, bizonyára elpusztítja ezt a zsidó jövő számára olyan fontos embertartálat.

Hatásos segítséget azonban semmiképpen se várunk attól, hogy megelégszünk lehetőleg minél több pénzzel a kiosztásával. Viszont bizonyos, hogy eredményt csakis a már üzemben levő zsidó hitelparatús kiszélesítésével és erősítésével tudunk elérni, ha a jövő nagy feladataira fel akarunk készülni. A zsidó világtársaság által propagált zsidó központi bank alapítása különösen azt a célt szolgálja, hogy egyesítse és támogassa a zsidó hitelszervezeteket és olyan hitelintézményeket teremtsen, amelyekre szükség mutatkozik a zsidók általános helyzetének megvizsgálása során. Mindenesetre fontos lesz kivizsgálni azokat a célokat, amelyekre a jövőben hiteket és egyéb kihelyezéseket adhatnak. Számos országban talán elegendő lesz, ha bizonyos foglalkozási ágakban felismerjük a már eddigi kihelyezéseket. Más országokban és más foglalkozásuknál viszont figyelembe kell majd venni az általános nemzetgazdasági körülmények változásait, amelyeknek során a zsidók már nem üzemelhetnek sikeresen a kizárólagos eddigi mesterségeiket. Ilyen esetben a hivatások átcsoportosítására kell majd segítséget nyújtani. Lényeges probléma mindenesetre a zsidó nyomor enyhítése, mert nem pusztán gazdaságiakról van szó, hanem egy nép jövőjének és jövőjének megmentéséről.

Madelon Lulofa: Másik világ. Amszterdam egyik keskeny utcájából indul ki Szumatraba Pieter Vos, husz éves korában, szenvedéssel, megalázásokkal teli gyermekkor után. Dacos bosszúvágygal vég neki a nagy vállalkozásnak, ahol gyors megdagadást remél, hogy azután, mint tekintélyes, vagyonos ember, térjen vissza. Néhány évig szépen keres, tekintélyes vagyonnal tér haza szabadságra. Csodát vár ettől a hazatéréstől. Most mindenki elnéz majd rá, mindenki tisztelni fogja. De csalódik. Csak kihasználják, semmivel sem becselelik többre, mint azelőtt. Lassan összeroskad a keserves csalódások sulya alatt, ráadásul már vagyona jórészt is elveszti. Mikor felismeri, hogy mindenki becsapta — felesége is csak pénze miatt tart ki mellette — eszelősen menekül vissza Szumatraba, régi asszonyához, a benszülött házvezetőjéhez, egy kis sziget halászfaluja. Betegsége, amelyet eddig emberfeletti erővel küzdött le, most újra urrá lesz rajta és halálos ágyán megbékélve, ismeri fel azt „a másik világot”, amelyben örökös boldogság van: a természet végtelen nyugalmat adó egyszerű világát. Madelon Luloam világsikert aratott előbbi regényei (Az őserdő rabjai fve 50 lej, kve 79 lej, „Gummi” fve 50, kve 79 lej) után ebben a regényében tulesz önmagán. A hatalmas regény két kötetben kb. 450 lap, Pantheon kiadásban, szép kiállításban fve 99 lej, kötve 173 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepageál, Cluj. Kérje a Pantheon újdonságok teljes jegyzékét.

— Szív- és idegbajosoknál, vese- és cukorbetegknél, köszvényben és csuszban szenvedőknek az enyhe természetes „Ferencz József” keserűviz kintőn bevalik, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

— Elnéptelenedés fenyegeti Angliát? Londonból jelentik: Dr. Grace Leybourne, ismert statisztikus, kiszámította, hogy Angliát a jelenlegi szaporodási aránynál az elnéptelenedés komoly veszedelme fenyegeti. Az ország összlakossága, amely jelenleg 45 millió, negyven év múlva 32 millióra és a gyermekek száma 12 millióról 4 millióra fog csökkenni.

Tel-Avivban a zsidóprovokátorok merényletet követtek el egy arab vonat ellen

Életveszélyesen megsebesítettek egy arabot, hogy újra nyugtalanságokat kelthessenek. Az angol hatóságok revizionistákat és kommunistákat tartóztattak le Tel-Avivban

Jeruzsálem, október 22. Néhány napig tartó béke után egy napig kisebb nyugtalanságok tartották izgalomban Palesztina lakosságát. Tegnapelőtt este Tel-Aviv északi határában két biciklista menet közben lövéseket adott le az arabokkal telt vonatra. Az utasok közül ketten súlyosan megsebesültek. A két biciklista eltűnt, anélkül, hogy személyazonosságukat sikerült volna megállapítani.

A vonat elleni támadás nagy megrökönyést keltett ország-szerte. A zsidó körökben azonnal az a vélemény merült fel, hogy provokáció történt, valószínűleg olyan elemek részéről, melyek nem nézték szívesen a nyugalom helyreállítását Palesztinában. A tel-avivi városi tanács azonnal ülést tartott, amelyen mélyen elítélte az arabok elleni intézett támadást és azt felelőtlen provokációnak minősítette. Ugyancsak ülést tartott a Hisztadruth tanács is, amely fegyverre intette a zsidó lakosságot. Hasonlóképpen kiáltványt bocsátott ki a tel-avivi hitközség elnöksége is.

Az arab tanács „felháborodása”

Annak ellenére, hogy a biciklisták személyazonosságát nem lehetett megállapítani és így nem lehet tudni azt sem, hogy valóban zsidók voltak-e, az arab tanács sietve használta ki a maga céljaira a jisiv által is elítélt incidens. Az arab tanács az esetet arra használta fel, hogy a zsidó Palesztina ellen propagandát fejtsen ki. Ünnepléses tiltakozást küldött a főkörmányzóhoz, amelyben hangsúlyozta, hogy az arabok betartják a terror befejezésére vállalt kötelezettségeiket, nem így azonban a zsidók, akik tovább folytatják. Az arab tanács tiltakozó táviratot küldött a gyarmattügyi minisztériumnak és a nagy angol lapoknak is. Ugyanakkor felhívást intézett az arab lakossághoz, hogy „örizze meg hidegvérét” és várja be, hogy a kormány tegye meg a kötelességét a támadókkal szemben.

Az arab tanács cinikus felhívása nagy felháborodást keltett a zsidó Palesztinában. A hat hónapig tartó terror alatt a zsidók egyetlen egy esetben sem szegtek meg azt a parancsot, hogy hidegvérrel kell végigvárni az eseményeket és páratlan önmegtartóztatásokkal semmiféle provokációra nem feltek. Most, amikor minden valószínűség szerint a zsidóprovokátorok zavarták meg a rendet az országban, az arab tanács átlátszó tendenciával használja ki ezt a maga céljaira.

Eppen ezért a cionista szervezet is kiáltványt intézett Palesztina zsidóságához, amelyben a vonat elleni revolveres támadást aljas cselekedetnek minősítette és hangsúlyozta, hogy ha zsidók is követtek el a merényletet, úgy az nem az arabok, hanem a zsidó építő munka és a jisiv becsülete ellen irányult.

A kormány rendelkezése a rendőrség Tel-Avivban nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Tizenöt fiatalembert, a Brit Trumpeldor tagjait letartóztatták. Ugyanakkor a tel-avivi petach-tikvai és neszionai Betár klubokban házkutatásokat tartottak. A palesztinai Brit Trumpeldor tiltakozó határozati javaslatot tett közbe a házkutatások és letartóztatások ellen, amelyben kijelentik, hogy a rendőrségnek ez a lépése a zsidók elleni előítéletre mutat és erőszakkal akar a zsidókra hátrítani olyan vádat, amelyre semmiféle bizonyíték nincsen. Tel-Avivban nyolcvan kommunistát letartóztattak, ezek közül azonban negyvenet előállításuk után azonnal szabadlábra helyezték.

Jaffában a támadás után erős zsidóellenes izgatás kezdődött. Néhány arab tüzet tiltakozása jelül lehozta redőnyeit. A kerületi kormányzóknál arab delegáció járt és tiltakozó emlékiratot nyújtott át.

Kiseb támadások

Az esti órákban Tel-Aviv körül puskalövéseket hallottak. Egy Petach-Tikva felőli autobuszra hátulról rálöttek. Sebesülés nem történt. Jaffa és Tel-Aviv között egy öreg zsidó kövekkel megdobáltak. Nazareth és Jenin között egy rendőrsztagot támadtak meg a terroristák. Szedjera és Kfar Haszidim kolóniákat megtámadták, de a zsidó segédrendőrség a támadókat szétszórta.

A hangulat már tegnapi lecsillapodott és valószínű, hogy a zsidó lakosság által mélyen elítélt támadásoknak további következményei nem lesznek.

A kormány október 19-iki dátummal fel-

rüggesztette a külföldre szóló telefonbeszélgetések megszigorítását célzó rendelkezést.

Elítélt arabok

A nazarethi törvényszék egy beduin tábor hat tagja ellen, akiket Rosenfeld s Mot sofőrök meggyilkolásával vádoltak, ítéletet hozott. A banda négy tagját kettős gyilkosságért 14—14 évi fegyházra, a másik két vádlottat büntetésességért 2—2 évi börtönrre ítélte.

Sir Michael Francis Josef Mc. Donnel, a palesztinai kormány jogügyi osztályának vezetője és a legfelsőbb bíróság elnöke, miután a nyugdíjkorhatárt elérte, állásáról lemondott.

A terrorista vezér együtt ebédelt az angol tisztekkel

London, október 22. A Sunday Dispatch jeruzsálemi tudósítója mulatságos epizódot mond el a zavargások történetéről: Az arab terrorista bandák legfőbb vezetője, Fauzi Bey al Kaukadi, a legutóbbi pénteken a jeni sejk asztalánál együtt ebédelt a környező brit csapatok tisztjeivel. A tiszték nem tudták, hogy ki az idegen vendég a sejk asztalánál. Csak szombatn reggel világosították fel őket, hogy a veszedelmes terrorista főnökkel ültek egy asztalnál.

Tel-Aviv, október 22. Tegnap a még építés

TITKOS BETEGSÉGEK

Téves előítélet — amely ellen mindig küzdenünk kell — „titkos” betegségnek tekinteni a húgy és ivar-szervek, valamint a hólyag és mellék szerveinek megbetegedéseit.

Ezen álszemérem súlyos és szomorú következményei — úgy az egyénre, mint a fajra nézve — ugyszólván kiszámíthatatlanok.

Mindenesetre sürgős intézkedésekre van szükség. PAGEOL a leghatásosabb húgyszervi fertőtlenítő enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, tehermentesíti a prosztatát.

PAGEOL azonnali megkönnyebbülést ad, használata energikus, tökéletes és végleges kikezelést biztosít.

PAGEOL

hatásos húgyszervi fertőtlenítő

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

alatt álló tel-avivi kikötőből elindult az első jaffai narancs-kiutazás. A Tel-Avivból el-szőnek utrobacsátott ezer láda narancsot a Drootekerk holland hajó szállította Rotterdamba. A Drootekerk volt eddig a legnagyobb hajó, amely a tel-avivi kikötőben horgonyvetett. A szállítmányt és a hajót Tel-Aviv lakossága nagy óvációban részesítette.

URÁNIA MOZGÓ

Mai kezdettel:

Szöke Szakáll

szencziós vigjátéka:

Az áladmirális

Müseron kívül Schmelling—Louis boxmérkőzése. A filmben magyar fejrakok is vannak!

Revolveres banditák harmincötezer lejt raboltak el egy apahidai kocsmárosról

Késeikkel összeszurkálták a rablók Ligmann kocsmáros

Apahida, október 22. (Az Uj Kelet tud.) Vakmerő revolveres rablómerényletet követtek el tegnap este 9 óra tájban Apahida községben Ligmann Ignác kereskedő és kocsmáros ellen.

A kocma már teljesen üres volt, Ligmann éppen bezárni készült a helyiséget, amikor egyszerre kintől dörömbölni kezdtek. Ligmann kinyitotta az ajtót, hogy ze uszozte rokkot loqumrop ix ezzessem ajtót berúgták és három revolverrel fel-fegyverzett, álaros férfi ugrott be a helyiségbe.

Ligmann ijedten ugrott hátra és ugyan-ebben a percben megjelent a szobában a felesége is. A banditák mindkettőjükre revolvereket szegeztek. Követelték, hogy adják el azonnal az összes náluk levő pénzt. Ligmann ijedten engedelmkedett a parancsoknak. Elővette a kulcsait és átadta a rablóknak a náluk lévő harmincötezer lejt.

A rablók miután átvették a pénzt, hátatfordítottak a házaspárnak és távozni akartak. Ekkor azonban Ligmann eléjük

ugrott és megakarta őket akadályozni a távozásban. A banditák nem használták revolvert, de késeikkel súlyosan megszurkálták Ligmant, úgy, hogy a kocsmáros ájultan esett össze. Ezután eltávoztak.

Ligmanné rögtön megtette a feljelentést a csendőrségnek, a kocsmáros a körorvos részesítette elsősegélyben, majd a helyszínen megjelent a csendőrmester és őrsvezető, akik megindították a nyomozást.

A cluji csendőrpáncsnokság ma értesítette az ügyészséget is az esetről és a nyomozás nagy eréllyel folyik. A csendőrség ma kiadott közleménye szerint a tetteseknek nyomában vannak és valószínűleg rövidesen sikerül elfogni őket.

— Egy örült rémtette egy francia faluban. Párizsból jelentik: Lardier községben egy fiatal lakos hirtelen megbolondult, fejszét ragadott és megölt egy favágót, annak feleségét és három gyermekét, majd bevettette magát az erdő sűrűjébe és még nem került elő onnan. A lakosság rémületben él a rémtett hatása alatt.

Aki meg akarja ismerni a cionista mozgalom okait, előzményeit és vezető egyéniségét, olvassa el SZABÓ IMRE

UJ ZSIDÓK

című, a napokban megjelenő 180 oldalas kötetét.

Moses Hess — A. D. Gordon — Herzl Tivadar — I. Trumpeldor — Rachel

érdekes, szórakoztató és tanulságos életrajza

Ifjúsági csoportok, iskolák, kulturegyletek használ több példány megrendelése esetén jelentékeny árkedvezményt kapnak. Megrendeléseket pontosan elintéz az Uj Kelet könyv-osztálya Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

No és a

Lengyelország vagy hatman országai zsi

Varsó, október 22. „Kurjev Czervon Ryzd Smigly” tábor reg főnökét nagy nemzetközi ünnepet évfordulójára marsalljává, heják proklamálni köztársaság elnöknak a noulás alkalmával. Ez a híradás Lengyelország kerül és Smigly hatalom megtes nyugtalanságot lengyel demokráziáért. Események előbb aggodalom, miután egyre nagyobb, hogy a zsidó kintésék és egy-sék.

A „Berliner Tisztviselő” keltő jelvénye november 11-én „Führer”-re idejüleg, faji

Egy a holo

Peer Albin nyilatko

Párizs, október 22. Sajátúgyvágyból volt hosszabb távol Albin Hansson. A kormány szociáldemokrata aratott a legutóbbi többség fölött, hogy a kommunizmus is tiszta szocializmus volna. Ennek koalíciós kormányt, amely utóbbi években kormányon, teljesül van. Az utóbbi miatt nem alacsony szocializmus elnök a követ

Ször szük

Wei

EGSÉGEK

ly ellen mindig
s" betegségnek
var-szervek, va-
mellékszerveinek

os és szomorú
y az egyénre,
gyszolván kiszá-

OL

fertőtlenítő
és drogériákban

kezdettel:

fratok is vannak!

**ncötezer
hidai**

kocsmárost

ket akadályozni a
nem használtak
súlyosan megszur-
hogy a kocsmáros
után eltávoztak.
ette a feljelentést
márost a körorvos
en, majd a helyszí-
örőrmester és őrs-
ták a nyomozást.
csnokság ma érte-
is az esetről és a
folyik. A csendőr-
énye szerint a tet-
anak és valószínűleg
őket.

egy francia faluban.
er községben egy
polondult, fejszét ra-
vágót, annak felesé-
majd bevetette ma-
még nem került elő
illetben él a rémtett

vezető egyéniségeit,

K

— Rachel

életrajza

rendelése esetén je-
Uj Kelet könyv-

**November 11-én „Führert”
és árjatorvényt kap Lengyel-
ország?**

Lengyelország függetlenségének évfordulóján az ország marsalljává, vagy hatmanjává nevezik ki Rydz Smigly tábornokot. A lengyelországi zsidóság egyenjogúságát fenyegeti az új államforma

Varsó, október 22. A kormánypárti „Kurjev Czervony” című lap jelenti, hogy Rydz Smigly tábornokot, a lengyel hadsereg főnökét november 11-én, a lengyelek nagy nemzeti ünnepének és a fegyverszünet évfordulójának napján Lengyelország marsalljává, helyesebben „Vezérévé” fogják proklamálni. A marsall-botot a lengyel köztársaság elnöke fogja átnyújtani a tábornoknak a november 11-i katonai felvonulás alkalmával.

Ez a híradás egyet jelent azzal, hogy Lengyelország fasiszta jellegű vezetés alá kerül és Smigly tábornok a diktatórikus hatalom megtestesítője lesz. A hír nagy nyugtalanságot és aggodalmat keltett a lengyel demokraták körében, de a zsidó közvélemény is aggódva tekint a várható események elébe. Annál indokoltabb ez az aggodalom, mivel lengyel kormánykörökben egyre nagyobb teret hódít az a törekvés, hogy a zsidókat „idegen faj”-nak tekintésük és egyenjogúságukat megszüntesék.

A „Berliner Tageblatt” most azt a szenzációt keltező jelentést közli Varsóból, hogy november 11-én Smigly tábornoknak „Führer”-ré való kinevezésével egyidejűleg, faji törvényt fog proklamálni

a lengyel kormány, mely törvényes küldöttséget fog tenni „zsidó” és „árja” nemzeti kisebbségek között, oly módon, hogy a zsidókat a többi kisebbségek alá helyezi.

Marsall, vagy hatman

Jól informált lengyel körökben lehetségesnek tartják, hogy Smigly tábornok nem marsall, hanem hatman címet kap, akárcsak egykoron Szobieszky János. Ez a méltóság meg is felelne annak a pozíciónak, amelyet Smigly tábornok fog most betölteni Lengyelországban. A hatman ugyanis királyi jogokat gyakorolt annakidején ebben az országban.

Pilsudszky marsall hivatalosan Lengyelország első marsalljának nevét viselte, másfelől viszont tudvalevő, hogy az 1936 júniusi dekrétummal Smigly tábornokot a köztársaság elnöke után az állam második személyiségévé proklamálták.

Varsó, október 22. A belizti Rappaport-féle textilgyárban sztrájkba lépett több száz munkás, mert a gyár néhány zsidó szövőmunkást alkalmazott. A sztrájkot csak akkor adták fel, amikor a gyár igazgatósága kiadta az utját a zsidó munkásoknak.

**Egy boldog európai ország,
ahol nem tudott gyökeret
verní a fasizmus**

Peer Albin Hansom, Svédország szocialista miniszterelnöke, nyilatkozik a svéd demokrácia jelenéről és jövőjéről

Párizs, október 22. A „Lutetia Press” sajtóügynökség munkatársának alkalma volt hosszabb beszélgetést folytatni Peer Albin Hansom-nal, a svédországi szocialista kormány miniszterelnökével. A svéd szociáldemokrata párt komoly győzelmet aratott a legutóbbi választásokon és olyan többség fölött rendelkezik a kamarában, hogy a kommunisták támogatása nélkül is tiszta szocialista kormányt alakíthatott volna. Ennek ellenére is Svédország élén koalíciós kormány áll, amelyben az agrárpárt, amellyel a szociáldemokraták az utóbbi években már együtt működtek a kormányon, tekintélyes mértékben képviselve van. Az újságíró első kérdése az volt, miért nem alakított Peer Albin Hansom tiszta szocialista kormányt. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Választási sikereink után csakugyan csábíthatott volna a szociáldemokrata kormány alakításának gondolata. Ha mégis úgy határoztunk, hogy kollaborációs kormányt alakítunk, tettük ezt azért, mert a szenátus nagyjából a polgári pártok képviselőiből áll s csak a kamarában van szocialista többség. A koalíciós kormány alakításának van azonban komolyabb oka is. Azt mondtuk, hogy tekintettel a demokrácia nehéz helyzetére az egész világon, meg kell mutatnunk, hogy lehetséges a demokrácia összes híveinek közreműködésével, pártkülönbségre való tekintet nélkül.

— Milyen kötelezettségeket vállalt a szocialista párt választóival szemben?

Kétszobakonyhás saját lakás

— A szociáldemokraták pontosan meghatározott és alaposan tanulmányozott programot terjesztettek választóik elé. E program főbb pontjai a következők voltak: az építkezési politika folytatása (minden svéd családnak városban és falun egyaránt legalább két szoba konyhás saját lakással kell rendelkeznie), munkásotthonok teremtése, tisztviselők, tanítók, mezőgazdasági munkások fizetésének emelése, a nagy vagyonok megadóztatása, a válság megelőzése nagyszabású közmunkák útján, biztosítási alap létesítése a munkanélküliek számára, a bankok és az egész nemzetgazdaság ellenőrzése, életjáradék az árva, özvegyek és öregek számára, új népesítési politika és egy nagyvonalú szociális terv.

— Miniszterelnök ur véleménye szerint korai volna Svédországban a nemzetgazdasági struktúráját érintő reformokhoz nyulni, mint aminő például a főbb iparok nacionalizálása volna?

— Tulságosan jó szocialisták vagyunk, semhogy elihethetnünk, hogy egyetlen választási siker lehetővé teszi számunkra a főbb iparok szocializálását. Másrészt a világ gazdasági fejlődése bizonyítja, hogy az állami ellenőrzés és az államnak a gaz-

Tömegszerencse

Gheorghe Stanoiu főelárusítónál október 15-én ismét a milliomosok egész sora keletkezett

Köztudomású, hogy Gheorghe Stanoiu főelárusító most ismét első lett az összes elárusítók között rendkívül gazdag és változatos nyereséményesélei miatt.

GHEORGHE STANOIU

Tény az, hogy „Stanoiu szerencséje közmondásos”.

Egyébként természetes is volt, hogy ez a nagy főelárusítóhely, amely a vidéken nagy központokat s minden városban fiókokat létesített, a legszebb eredményeket produkálja, annyival is inkább, mivel a cég tulajdonosa és vezérigazgatója, Gheorghe Stanoiu, szemmel láthatólag a szerencse kedvence. Az ő neve ma Romániában egyike a legismertebbeknek.

Sorsjegyvevőinek azonban van is mért köszönetet mondaniok ennek a lelkes szervezőnek.

Csak néhányat idézünk ezek közül, akik a 15-ik fuuzás alkalmával egyik napról a másik-

ra milliomosok lettek, a Gheorghe Stanoiu főelárusító útján.

Dumitru Cristescu lelkész a Râmnicul-Vâlcea-i püspökségtől a 12.948 számmal kétmilliót nyert.

Dumitru Stăcescu, Bucuresti, Str. Popa Lazăr, a 26.708 számú sorsjeggyel egymilliót nyert.

Miklós Eufrozina szakácsnő, Calea Mosilor 78, egy barátnőjével együtt egymilliót nyert a 250.582 sz. melléksorsjeggyel.

Dumitru Perceanu és Vasile Penescu, Rucăr, tulajdonát képező 143.429 számú melléksorsjegyet egymillióval húzták ki. Előző nyugdíjas, utóbbi pedig autóbusszállalkozó.

Ugyancsak egymilliót nyert Victor Dorner tisztviselő, a Steaua Română-nál volt finomítógári raktárnok. Nevezett visszaeső a szerencse kegyelben Stanoiu főelárusítónál. Ugyanis nemrégiben nyert még százezer lejt. Ime egy ember, akit a szerencse nem akar elhagyni.

Florescu Nicolae és Carol Uhr fejenként 400.000 lejt nyertek.

Ugyancsak 400.000 lejt nyertek egyenként Vasilia C. Petrescu asszony, Str. Sfântilor 8, Dumitrescu Constantin, Str. Popescu 44, V. Haret, Str. Baicului, stb.

Mindezekhez hozzájárul nagyszámú 200.000, 100.000, 70.000, stb. lejes nyeresémény, amelyek nem részletezünk egyenként.

A fenti egyszerű felsorolásból az olvasók tiszta képet alkothatnak maguknak a legutóbbi húzás érdekes eredményéről a Gheorghe Stanoiu főelárusítóval kapcsolatban.

Ennek a szerencsés főelárusítónak a boldog nyeresői a legkülönfélébb társadalmi osztályhoz tartoznak s legnagyobb részét szerény emberek, akiknek a szerencse reális boldogságot és megelégedést hozott.

Igy tehát az állami osztálysorsjáték társadalmi szerepe újból bebizonyítást nyert. De ugyanabban a mértékben beigazolódott az is, hogy Gheorghe Stanoiu főelárusítónak a legszebb esélyei és a legtökéletesebb szervezett-ségei vannak.

dasági életbe való beavatkozása egyre aktuálisabbá válik. A kormány gondosan megvizsgálja, meddig terjedhet ez az ellenőrzés Svédországban.

— Ha a szocialisták egyedül kormányozhatnának, más program alapján tennék ezt?

— Nem. Ha abszolút többséggel rendelkeznék a törvényhozás mindkét házában, a helyzet akkor is ugyanez volna. A mi politikánk arra a felfogásra támaszkodik, hogy a világ gazdaságnak lépcsőzetesen és megrázkódtatások nélkül kell a szocializmus felé haladnia.

— Szándékában áll miniszterelnök ur kormányának módosítani a szenátus összetételét, hogy szabadkeze legyen, mint ahogyan ez Dániában történt?

— Nem. A szenátus is általános választásokból került ki, végeredményében tehát ugyancsak a népkarant kifejezése. Reméljük azonban, hogy eljön az idő, amikor többségünk lesz a szenátusban is.

— Svédország demokratikus fejlődését nem fenyegeti a nemzetközi fasizmus?

Fasizmusról szó sem lehet

— Szó sincs róla. Nálunk nincs fasiszta

mozgalom. Svédországban a demokrácia bebizonyította, hogy képes az ország kormányzására és a lakosság életnivójának megjavítására. A gazdasági válság idejében a fasizmus megpróbált gyökeret verni nálunk, de a kormány ténylegesen demokratikus politikája megakadályozta abban, hogy felfejlődhesen.

— És gondolja, miniszterelnök ur, — volt az újságíró utolsó kérdése — hogy folytathatni fogja politikáját, amely a szocializmus útján igyekszik a nép javát szolgálni?

— Ha nem hinnék ebben — hangzott a válasz — és nem remélném ezt, úgy nem állnék ezen a helyen. Erősen hiszem, hogy Svédországban csak igazi demokrácia szolgálhatja az állandó és nyugodt fejlődést.

Peer Albin Hansom, Svédország miniszterelnöke egyúttal az ország legnépszerűbb politikusa is, akit csak „Peer Albin” névvel idéznek, a lakosság minden rétegében.

Nyilatkozata annak a megnyugtató megállapításnak a bizonyítéka, hogy vannak még országok, amelyeknek sikerült kivonniok magukat a fasiszta diktatórikus áramlatok hatása alól.

Gömbös politikáját folytatja tovább Darányi miniszterelnök

Magyarország továbbra is megmarad az olasz és német orientáció útján és nem fogja leértékelni a pengőt

Budapest, október 22. (Rador.) A képviselőház tegnapi ülésén Darányi miniszterelnök kifejtette kormánya politikai programját. Kijelentette, hogy semmit sem fog változtatni elődje, az elhunyt Gömbös politikáján, sem belpolitikai, sem külpolitikai szempontból. Kormánya igyekezni fog jó kapcsolatokat fenntartani különösen Né-

metországgal és Olaszországgal, de általában az összes államokkal is. Fenn fogja tartani a rendet és csendet az országban és nem fogja leértékelni a magyar valutát. A képviselők nagy tetszéssel fogadták a beszédet és a Darányi után következő felszólalók közölték, hogy támogatni fogják a kormányt.

SPORT

A CFR—Ripensia és Venus—CAO mérkőzésen megfordulhat a Nemzeti Bajnokság sorsa

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának játékvezetői

Cluj, október 22. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A csoportjának vasárnapi fordulóján a többek között két mérkőzés szerepel, amelyek eredményei megváltoztatják az élen levők rangsorát, annak dacára, hogy a Ripensia komoly teljesítmények után foglalta el ismét az első helyet.

A Ripensia együttese ugyanis vasárnap Bucurestiben a CFR-rel méri össze erejét. A vasutascsapat alaposan megerősödve, kitünő formában vár a rangadó mérkőzésre, amelyet meg is nyerhet és ezzel könnyen megfoszthatja a többszörös bajnokságot nehezen megszerzett első helyétől. Ehhez azonban szükséges, hogy a Venus Oradean győzzön a CAO ellen. Ami ugyancsak nem látszik valószínűnek, tekintettel a CAO utóbbi gyengébb teljesítményeire. A papírforma tehát kategorikus: Bucurestiben a Ripensia, Oradean a CAO a favorit. Lehet-e azonban a futballban bizonni a papírformában?

A továbbiakban hatalmas kérdőjel mered a vasárnapi cluji Univerzitatea—Victoria mérkőzés elé. A csapatok közül pillanatnyilag az Univerzitatea jobbnak látszik. A pontokra azonban ezúttal a Victorianak van nagyobb szüksége. Kérdés tehát, hogy mennyire tudja az Univerzitatea jobb formája a lelkesedésben kiapadhatatlan Victoria-játékosok energiáját legyűrni. A papírformának itt is van szava: az Univerzitatea győzelem valószínű.

Aradon a Gloria együttese alighanem győz az Unirea Tricolor ellen, amely vereségszerűen van. A mérkőzésen ugyanis fontos szerepet játszik a hazai pálya. Ugyanez áll a Chinezul—Crisana mérkőzésre: a hazai Chinezul a favorit.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzéseinek játékvezetői a következők:

Bucurestiben CFR—Ripensia, dr. Rusu Cluj. Aradon Gloria—Unirea Tricolor, Chiciu. Oradean CAO—Venus, Jonecu Tope. Timisoaran Chinezul—Crisana, Pálffy. Clujon Univerzitatea—Victoria, P. Kroner.

Románia a Közép-Európa Kupában

Budapestről jelentik: A Magyar Labdarúgó Szövetsége a Közép-Európa Kupa bizottság október 31. és november 1-i prágai ülése előtt értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy az ülésen az olasz tervet fogja támogatni, amely szerint a Közép-Európa Kupáért ezután az alapító szövetségek 3—3, a svájciak 2, a románok és jugoszlávok 1—1 csapattal vesznek részt.

Minthogy a magyarok ezen terv mellett foglaltak állást, az olaszok, osztrákok és csehek beleegyezése esetén Románia már a jövő évben részt vesz a KK küzdelemben.

Büntetések és felfüggesztések a Nemzeti Bajnokság Bizottsága ülésén

Bucuresti, október 22. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság Bizottsága legutóbbi ülésén a Venus sportegyesületet 5000 lej pénzbüntetésre ítélte a Venus—Ripensia mérkőzésen történt rendeltenségek miatt (Pavlovicsot bántalmazták. (Szerk.)

Codreanu DVA játékost a játékvezető inzultálása miatt 15 napra felfüggesztették. A DVA sportegyesületet hiányos felügyelet miatt 2000 lej büntetésre ítélték.

Ezer lej pénzbüntetésre ítélték a Crisana sportegyesületet a Crisana—Unirea Tricolor mérkőzésen történt incidensek miatt.

Attila CFR (Simeria) játékost két hónapra felfüggesztették a játékvezető inzultálása miatt. Ugyanakkor a CFR sportegyesületet 1000 lej pénzbüntetésre ítélték hiányos felügyelet miatt. Ezenkívül az egyesület működési jogát a bizottság mindaddig, amíg a CFR—Soimia mérkőzés határbíráit ki nem fizeti, felfüggesztette.

A bizottság végül helyt adott a DUGI óvá-

sának és a DUGI—Jahn mérkőzést 0:0 gólaránnyal és 2 ponttal a DUGI javára igazolta, miután megállapítást nyert, hogy a Jahn felfüggesztés alatt játszott.

A magyar nemzeti bajnokságban tegnap négy mérkőzést játszottak. Ezek eredményei a következők: Ujpest—Budafok 10:2 (4:1), Kispest—Soroksár 6:1 (3:1), Debrecenben Booskai—Budai 3:1 (2:1), Szombathelyen Phöbus—Haladás 1:0 (0:0).

Az országos asztaliteniszsövetség legutóbbi ülésén megválasztották a végrehajtó bizottság négy tagját. Beválasztották Bindert 11 szavazattal egyhangulag, Mellert 9 szavazattal, Roscat 8 szavazattal és Fotescut 6 szavazattal. Póttagnak Morariu Albint (Cluj) választották be 5 szavazattal.

A Venus egy évre felfüggesztette Eisenbeiser játékjogát. Bucurestiből jelentik: A Venus sportegyesület vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen Eisenbeiser középfedeztet

játékjogát fegyelmi vétségek miatt egy évre felfüggesztette. Az ítélethez Plattó edző is hozzájárult. Eisenbeiser helyét a vasárnapi mérkőzésen már mással töltik be. Legújabb jelentés szerint a Venus nemcsak Eisenbeiser, de Sepi játékjogát is felfüggesztette ugyan csak egy évre.

Megalakult a futballszövetség új tanácsa. Bucurestiből jelentik: Tegnap este a futballszövetség új elnöksége új összetételében első ülését tartotta, amelyen Tilea elnök méltatta a szövetség eddigi tevékenységét és serény munkát kívánt az új vezetőségi tagoknak.

November 8-án lesz a Károly Kupa döntője Bucurestiben. A Károly Kupa döntőjébe, mint ismeretes, a Keleti Liga csapata került, amely a kupát védő Déli Ligával (Bucuresti) méri össze erejét. A döntő november 8-án Bucurestiben lesz.

A Haggibbor Sportegyesület ezévesen is folytatja az évek óta sikerrel rendszeresített teadélutánjait. Az újonnan szervezett vigalmi bizottság: Finkelstein Renée, Fux Mancsi, Markovits Ibi, Schwartz Klári, Schwartz Böske, Simon Muci Semlyén Erve és Semlyén Juci személyeiben rendkívül agilis munkatársakat nyert, akiknek tevékenysége garanciája annak, hogy a Haggibbor ezirányú tevékenysége a legteljesebb siker reményében folytatódik. A Haggibbor teadélutánjait ezidén is a Cristal Palace helyiségekben rendezik. Az első teadélután október 25-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel lesz.

SZÍNHÁZ-FILM

Egyelőre jövő hét keddjéig: Csárdás

Bámulatos az a siker, amelyet a Csárdás, a színház legújabb operettje ért. Estéről-estére zsufolt házak. A közönség szünni nem akaró tetszésnyilvánításai, szimpadon, nézőtérén egyaránt remek hangulat. Az az érzése az embernek, hogy a Csárdás nem fog egy-

hamar lekerülni a játékrondról. A CSÁRDÁS az idei szezon bombaoperettje, a CSÁRDÁS slágereit, az egész város éneklé, a CSÁRDÁS tehát döntő sikert aratott.

Ma este Éjjeli menedékhely

A világirodalom egyik legremekesebb műve Gorkij Maxim Éjjeli menedékhelye kerül színre holnap este a színházban.

Az Éjjeli menedékhely problémái a ma problémái is. Figurái valósággal élnek. A darab döbbenetes igazságai, mélysége, szépsége és művészi volta mindenkor hatalmas sikert

biztosítanak az Éjjeli menedékhelynek. A színház dr. Kádár Imre rendezésében, s a legkitünőbb szereposztásban hozza színre az Éjjeli menedékhelyt s az abban szereplő színészek tudásuk legjavát állítják sorompóba a darab minél művészebb színhozatála érdekében.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek fél 9: Éjjeli menedékhely. (Gorkij Maxim 4 felvonásos színműve, a világirodalmi ciklus előadása. Bérletiszínetben, rendező helyárrakkal. Rendező Kádár Imre. A főszerepekben Harmath Jolán, Pényes Alice, Bárdi Teréz m. v., Czopán Flóri, Miklóssy Margit, Kovács György,

Tóth Elek, Forgács Sándor, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Borovszky Oszkár, Nagy István, Lantos Béla, Dancsó György.)

Szombat délután 4: Hajduk hadnagya. (Ifjúsági előadás, olcsó helyárrakkal.) Este 9: Csárdás. (Hetedszer.)

HAR ZION HAR CARMEL

egyedül hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifa:

Har Carmel	október 22	Har Zion	november 12
Har Zion	október 29	Har Carmel	november 19
Har Carmel	november 5	Har Zion	november 26

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

„Kedem” utazási iroda

ardeali és banati vezérképviselőtől

Teherszállítás ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

székhely: Constanta, Casuta Postala 65, Tel. 174. Távirat: Bercovici

Vasárnap délután 3: Marica grófnő. (Főszerepben Solymosán Magdával, olcsó helyárrakkal.)

Délután 6: A néma levente. Huszonhatodszor.) Este 9: Csárdás. (Nyolcadszor.)

A ROMAN OPERA MUSORA:

Vasárnap, október 25-én (matiné): Andre Chenier.

Hétfő, október 26: Cigánybáró. (E. Nanu szopránal.)

Szerda, október 28-án este: Alarcosbál.

ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Ma, pénteken: Az örvény, mely Londonban, Párizsban, Bécsben, Budapestben magával ragadott mindenkit. A francia filmek legszébbike. Előadások: 3, 5, 7, 9 órák. Számozott jegyek. Jegylovétel. Műsor előtt legújabb Fox híradó.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

3 sláger egyszerre román és magyar felirattal: I. Cowboy milliomas. A szezon legizgalmasabb cowboy filmje. George O'Brien-nel. II. A zöld kalap (Végzet). Mélyen megható dráma. Constance Bennett, Herbert Marshall. III. Küzdelem az óceán hullámaival. Helyárok: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órák.

A MUNKÁS MOZGÓ MUSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton 3, 6 és 9 órák dupla műsor: I. Dr. Socrates. Szenciációs genszter film, fordulatos tartalommal, csodás tempóval. Főszerepekben: Paul Muni és Ann Dvorak. II. Banktéboly. Izgalmas bünygyi dráma. Fősz.: Walter Huston és Constance Gummings. III. Journal. Román és magyar feliratok. Helyárok: 10 és 12+3 lej.

APRÓ HIRDETMÉNYEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Kertes házban két szoba, konyha mellékhelyiségekkel, ugyanott kisebb butorozott szoba vízvezetékkel tisztviselő, vagy kereskedőnek kiadó. Gombos, Bratianu 45.

Héber-német oktatás úgy kezdőknek, mint felnőtteknek. Próbára díjtalanul megyek. Cim a kiadóban.

Hivatalnok, vagy hivatalnoknő számára uri magánháza, magányos övezgnél butorozott szoba, külön bejárattal, fürdőszobahaszonnal kiadó, Oradea, (Str. Tudor Vladimirescu 4.

Keresek szerény igényű, munkabíró, vallásos zsidó nőt, ki főzéshez is ért. Cim a kiadóban.

Középiskolai tanulók oktatását és francia nyelvtanítást vállal cluji zsidó egyetemi hallgató. Cim a kiadóban.

49 éves, de jól konzervált özvegyasszony. kinek vagyona 2 és félmillió és havi jövedelme 10.000 lej, megfelelő kora és vagyona férjret keres. Bővebbet „Mirea” Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Eladó belvárosban bevezetett fűszer és csemege üzlet. Bővebbet Jakab, Regele Ferdinand 53. d. e. 1—3, d. u. 7—8 között.

Kiadó 2 szoba, verandás fürdőszobás komfortos lakás. Str. Gojdu 9.

Megbízható, ügyes, kaucióképes akvizitőr és pénzbeszédőt keres egy közismert vidéki zsidó intézmény. Ajánlatok „Parnusze” jellegre a kiadóba.

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók a Str. Baritiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

A legízletesebb vegetárius étel a Schwartz Ignác vezetése alatt álló „Flóra” vegetárius étteremben kaphatók. Rendkívül olcsó abonoma árak: 3 fogásos ebéd 20 lej, vacsora 12 lej. Str. Ghereacu 7. (Kereskedelmi Akadémia során.)

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

“OLLA” GUMMI

minőségileg utána-
használt. Néhány évtized óta az
egész világ egészségét óvja. Orvosi-
lag ajánlva.

HIREK

Pozsonyi emlék

II.

Abban az időben körülbelül négyszázán voltak a pozsonyi jesiván. Számos külföldi is: Belgiából, Amerikából, Angliából, Németországból. Ezek nem képviseltek külön típust, be lehetett őket sorozni a gazdagok közé. Világi iskoláik elvégzése után néhány évre Pozsonyba jöttek, ahonnan mint „beházasodók” vagy mint „jó partiek” távoztak. Dekoromot jelentett, ha valaki néhány „pozsonyi esztendővel” lépett az életbe.

Persze csak azok számára, akik „von Haus aus” jómódúak voltak, vagy előkelő rabbinikus származással dicsekedhettek. A dicsekézzel ezuttal szőszert lehet venni. Csunya fenhéjazásnak vettek minden öndicséretet, de az ösökkel való hencsereg erkölcsnek számított. Volt egy lengyelországi fiú, gyermekes arccal és fénylő, csigás pajesszel, valamelyik caddiknak oldalági rokona. Néma előkelősége, tisztá kaftánja, tisztára puclot csizmája respektust parancsolt belénk. Kétszobást lakást bérelt, nehogy egy hajlékban keljen laknia egy másik lengyelországi, aki szintén előkelő volt, de nem annyira a vallás, mint inkább a pénz patriciusa. Együtt tanultak, de a vallási funkciókat külön gyakorolták. A „caddik” minden este félrevozt és a kabalisták könyveit tanulmányozta: Chaim Vitait, a szent Arit. Hajnalban kelt és nagy mosakodást végzett, szombat délután Sabbat királyinjének elbucuzásakor lakomát adott, de soha sem tudta elérni, hogy egy „minjanra” való ifju gyülekezzen nála. Az akkori Pozsony nem volt jó talaja a vallási miszticizmusnak. De mint „unokát” nagyon respektálták.

Két irányzat bontakozott ki akkor az ifjuság között: Samson Rafael Hirsch művelt ortodoxiája és Herzl Tivadar cionizmusa. Átlító ereje azonban egyik eszmeáramlatnak sem volt. Hirsch megkapó vallás-filozófiája és költői stílusa csak elmélyülő lelkekben rezonált; nemes, kifinomodott és átérzett írásait csak a nagyon kultiváltak élvezhették. A cionizmus közvetlenebb és érthetőbb volt a tömeg-ifjuság számára. Am ez a mozgalom belső természeténél fogva is szervezkedést és propagandát igényelt, amit a jesiva vezetőse nem engedhetett meg. Így voltaképpen régi ideológus uralkodtak az iskolában, amik megfeleltek a száz év előtti viszonyoknak, de akkor a világ és a zsidók helyzetének változásával, a rendszert mindenki avultnak és időszerűtlennek érezte. A kötelező négy középsikolai végzettség nem elégítette ki azokat, akik intellektuális pozíciókra törekedtek. Sok ifju magánaton igyekezett tehát elvégezni a gimnázium hat vagy nyolc osztályát, mialatt a jesivai tananyagot is megpróbálták modern rendszer szerint oktatni: a fő-rabbi mellett a beszámoló tagjai, a dajenek adtak elő Talmudot, Sulchan Aruchot, Bibliát és kommentárokat.

Mégis a kicsiny, de gondtal és lelkiismeretességgel vezetett jesivák annak idején többet nyújtottak a konzervatív zsidó kultúra tekintetében, mint Pozsony.

A „rabbiiskola” — ez volt hivatalos neve a jesivának — a növendékek számára inkább dekoromot jelentett, mint komoly tanulmányi fejlődést, különösen azokban az években, amikor a főrabbi, Simche Bünem Schreiber, sokat gyöngékedett és egész szemesztereken alig tartott néhány előadást.

Az ifjusági élet azonban kétségtelenül érdekes és tartós emberismereti benyomásokat nyújtott, a közeli és távoli vidékekről ide-egreglett típusok miatt is.

Egy hollandiai fiatalember, Cohen nevű, aki férjiszámba ment, harminc-harminckét éves volt és már elvégezte a leideni egyetem filozófiai fakultását, magister címmel jött Pozsonyba; „ismétlő böcherrel” lakott együtt és roppant szorgalommal odáig vitte, hogy fél év múlva már önállóan tanult. Amikor tíz évvel később tanulmányutamon Hollandiában jártam, fel akartam keresni a buzgó és nagyon szeretetreméltó urat, de sem Rotterdamban, sem Amszterdamban nem tudtak hollétéről. Mig végre Hágában meg tudtam, hogy fent északon, Groningenben mint rabbi és tanár működik. Ide azonban nem mehettem, mert nem futotta az időből és pénzből.

Bécsből jó néhányan jöttek a jesivára. Közöttük a termetre legkisebb magaslott ki közülök, a szemüveges Neufeld. Világos koponya, derűs kedély és ugynevezett jó fiú. Külsőre gondos, sőt elegáns, de vallási felfogásában tulzottan konzervatív. Körülbelül ugyanezt lehetett megállapítani a pesti Löffler Vilmosról, a cluji ortodoxok titkáráról, akinek szípkörkázó eszelleme, műveltsége és zsidó tudása feltűnt a jesiva ifjusága között.

Az abaujszántói Blau, nyurga, kissé görnyedt, nyugtalan természetű költő volt abban az időben a legjobb hebraista. Angolból is

fordított héberre. Hosszu versszakaszokat szavalt a Vártelek uca egyik végétől a másikig a köréje csoportosuló fiuknak, akik csodálkozva bámulták a fenomen átzellemült arcát és színészi gesztusait. Blau később Amerikába került egy reform-hitközség rabbi-stallumába, majd Londonba hívták meg, ahol tragikus körülmények között néhány év előtt meghalt. Ardealból aránylag sokan voltak, de csak a kövér Mátvás tűnt fel közöttük hatalmas hangjával, amelynek kedvéért sokszor a nagytemplom pöntek este kiürült. A hívek ugyanis átmentek abba a bet hamidrasba, ahová Mátvást előimádkozónak szer-

ződtették olyan havi gázsi mellett, amiből egy pár cipőre sem telne ennek a művésznek, aki na Bécs hitközségének főkántora.

Legnépszerűbb embere volt Mátvás a zsidó uccának. Talán reb Abe Herzl, aki ugyanabban a bet hamidrasban tanított és szónokolt, vetekedhetett vele popularitásában. Olyan szónok volt, hogy szombaton délután, amikor elkezdett beszélni, a falóra megállott. Ez ugyan a samesz rendezése volt, de a hívek egészen természetesen találták, hogy az óra fildomosságból színeljen, nehogy kegyegésével zavarja reb Abe izes és mulatságos „droszeját”.

Óriási érdeklődés mutatkozik a vasárnapi Palesztina-miting iránt

Max Soloweitschik és Josef Sprinzak cluji látogatása

Cluj, október 22. A város zsidósága lázas izgalommal készül a vasárnap délelőtti nagyszabású Palesztina-mitingre, amelyen a palesztinai zsidóság két kiválósága, Jozsef Sprinzak és Max Soloweitschik fognak felszólalni. Jozsef Sprinzak remek szónoki lendületével már a mult évi cionista konferencián is magával ragadta a hallgatóságot. A népszerű Sprinzak egész életét a zsidó munkásmozgalom szolgálatába állította, előkelő szerepet visz a cionista szervezetben. Ezidőszent az Actionskomité egyik alelnöke. Jozsef Sprinzak jól ismeri a romániai zsidóság helyzetét, mert az utóbbi években hónapokon keresztül tartózkodott az országban.

Max Soloweitschik a palesztinai zsidóság egyik legkiválóbb vezéregyénisége. Mint volt litván kisebbségi miniszter, mint politikus is nagynevű ember a cionista mozgalomban: a háború utáni években a Cionista Világszervezet elnökjelöltje volt. Tudományos működésével nagy megbecsülést szerzett magának a judaisztikus tudomány világában.

Rajtuk kívül még Moritz Geiger lesz a vasárnapi miting szónoka, akit már a mult évi tevékenységéből is ismer a cluji zsidóság. Geiger most tért vissza Palesztinából, ahol a zavargások legizgalmasabb heteit élte át. Palesztinai beszámolója élmény lesz a hallgatóság számára. A mitingen egyébként jelen lesznek a timisoarai cionista vezetőség tagjai is.

ROYAL slágérmozgóban ma és a következő napokon a filmek koronája:

ÖRVÉNY

Több szülő és tanár kérésére értesítjük a n. e. közönséget, hogy a film erotikus tartalmánál fogva csak felnőtteknek való. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Számozott jegyek. Jegyelővétel. Műsor előtt legujabb Fox világhírű.

— Az uralkodó maga olvassa fel trónbeszédét a parlamenti megnyitón. Bucurestiből jelentik: Ebben az évben rendkívüli keretek között bonyolódik le a parlamenti megnyitása. Az uralkodó maga fogja felolvasni a trónbeszédet.

— Lemondott a chilei kormány. Santiago de Chiliből jelentik: A csilei kormány lemondott. Lemondásának közelebbi okairól és az új kormány kinevezéséről, illetőleg összeállításáról ezideig nem érkeztek jelentések.

— Valér Pop kereskedelmi miniszter Clujon. Ma reggel Roman Valér volt adminisztrációs társaságában Clujra érkezett Pop Valér kereskedelmi miniszter, hogy résztvegyen a görög katolikusok kongresszusán, amelyek szövetségének ő az elnöke. Az állomáson Dunca prefektus, dr. Draganu polgármester, Pulca rendőrkésztor és a helyi liberális szekció számos vezető tagja várta a minisztert. Pop Valér pénteken már visszautazik a fővárosba, hogy a kormány gazdasági bizottságának ülésén elnököljön.

— Aranyeres bántalmaknál és vérkeringési zavaroknál, különösen nagytvágyu és kényelmes életmódhoz szokott egyének, a természetes „Ferenc József” keserűvizet egy pohárnyi napi adagokban kissé felmelegítve használják. Az orvosok ajánlják.

— Elfogták a Szmulevicz-család gyilkosait. Varsóból jelentik: A rendőrségnek sikerült elfognia Mose Szmulevicz családjának gyilkosait. A gyilkosság, mint jelentették, Stavy faluban történt és parasztleányek követték azt el. A gyilkosokat a meggyilkolt Mose Szmulevicz életbenmaradt fia, a 12 éves Jankele ismerte fel. Jankele Szmulevicz a következőket mondja el a családirtás lefolyásáról: A gyilkosok csüittörtékről pöntekre virradó éjszaka hatoltak be Szmulevicz házába, összetartétk annak lakót és borzalmas terror mellett bizonyos összeget követeltek, amit a családfo át is adott nekik. Ugyanezen összeget még kétszer kizsartótk. De miután tudták, hogy a ház lakói ismerik őket, elhatározták az egész család kiirtását. Előbb a fiatal Jankele tanítóját, a 30 éves Mose Königssteint ütötték le és lötték agyon. Ezután végeztek a 40 éves Mose Szmulevicz-cel, majd egymásután a 35 éves Sara Rachel, a feleség, és anyja a 75 éves Channa, végül annak fiatalabb lánya, Miri Kaufmann. A 12 éves Jankelenek sikerült elmenekülnie, mielőtt megölték. A faluban még egy zsidó család élt, de most az is elmenekült. A sorozatos gyilkosságok következtében a galiciai falvakból a városokba költöznek a zsidó családok.

Josef Sprinzak az Aviva-Barisszia körében

Cluj, október 22. Mint jelentettük már, a Hitachduth Aviva-Barisszia Nőszitja a cluji Bicarón-konferenciára a szervező Moaca Harasitjának tagjait és csoportjainak vezetőit is összehívta. A Barisszia delegátusai a Bicarón-konferencián kívül külön értekezletet is tartanak vasárnap este 8 órákor, amelyen Jozsef Sprinzak-ot látja vendégül a szervező. A palesztinai zsidó munkászervező bizalmas jellegű politikai referátumot fog tartani az értekezleten.

650 lejért utazhat Bucurestibe és vissza

Indulás minden hétfőn este a 8.25-ös gyorsvonattal, börtelések külön Pullmann-kocsiban.

Visszautazás szerdán este 8.45-kor. Jegyek válthatók: „Centropa” utazási vállalat képvisellete: „Agime” ügynökségnél Cluj, Piata Unirii 3. Telefon: 2-29.

— Takarékosági nap. Az egész világon október 31-én takarékosági napot tartanak, ami abban áll, hogy ezen a napon mindenkinek számot kell vetnie költségeivel és meg kell fogadnia magában, hogy a jövőben, a pénzkiadásnál szem előtt fogja tartani a takarékosági napot. Románia is bekapcsolódik a takarékosági napba. A közoktatásügyi minisztérium elrendelte, hogy ezen a napon az ország összes iskoláiban minden osztályban tartsanak előadást a takarékoságról.

— A CFR turnuseverin iszállodájának alapítétele. Bucurestiből jelentik: Vasárnap ünnepélyes külsőségek között tesszik le Turnu-Severinben a CFR költségén épülő óriásszálloda alapkövét. Az ünnepségen megjelenik Inculet, Iuca, Valer Pop és Sassu. Aznap Turnu-Severinben nagygyűlést tartanak a liberálisok, amikor a résztvevő miniszterek megvalósításukról fognak expozét tartani.

— Egő fánya módjára égett el. Bucurestiből jelentik: Hátborzongató öngyilkossági módot választott egy bucursti asszony. Ottilia Rapaport 58 éves bucursti lakos tegnap leöntötte magát benzinnel, majd ruháját meggyújtotta. A szerencsétlen asszony szörnyű fájdalomában a folyosóra rohant, ahol a kitóduló szomszédok szemeláttára, mint égő fánya rohanat le, fel, majd összesett. Mire a mentők a helyszínre érkeztek, már csak összeégett, alakatlan hústömeget találtak. A vizsgálat során kiderült, hogy az asszony hét év óta idegfabjban szenvedett és valóságnál, hogy idegrobamában követte el szörnyű öngyilkosságát.

— Időjárásjelentés. Csökkenő légnomás, váltakozó felhőzet, boruló irányulattal az ország északi részeiben, csökkenő hőmérséklet északon, Ardeal északi részeiben esők.

kiszolgáló segéd

felvétetik. Cim: Deutsch posztóruház Oradea, Str. Avram Iancu.

— A cluji Poel Hadati Mizrahi Oneg Sabbath estje. A cluji Poel Hadati ezuton értesíti összes tagjait, hogy pénteken este nyolc órai kezdettel Oneg Sabbath estét tart, amelyre ezuton is meghívja összes tagjait. Vendégeket szivesen lát a vezetőség.

— Vasárnap iktatják be a munkakamara új vezetőségét. Vasárnap délelőtti 11 órákor iktatják be a munkakamara új vezetőségét. A beiktatást dr. Chirila munkügyi vezérinspektor fogja végezni a Carolina téri régi ipartestület nagytermében. A beiktatásra már szétküldték a meghívókat.

— Régiségstani és numizmatikai kongresszus Clujon. Október 24. és 27-e között régiségstani és numizmatikai kongresszust tartanak Clujon, amelyen számos ismert romániai szaktekintély fog beszámolót tartani.

— Rövid hírek mindennél. Svietochovitz környékén 1400 lengyel bányász elfoglalt egy tárnát és ma éhségstrájkba lépett, hogy ezuton bérmelést csikarjon ki. — A kaliforniai San Diego városban hirtelen támadt tűz pusztított el több épületet. A kár meghaladja a kétmillió dollárt. — Csang-Kaj-Sek kínai marsall fia Németországba utazott, hogy ott folytassa katonai tanulmányait. — Tallinn és Vilandes közötti kiskitott egy gyorsvonat és 10 méter mély szakadékba zuhant. Részletek egyelőre hiányoznak.

BERKOVITSNÉ
(Oradeáról)
orth. kóser étterme
BUCURESTI.
Str. Lipsani 7. Galeria Lafayette mögött

UJ KELET *Legújabb hírek*

Kassa postala
 száma 224718/029.
 18. Telefon: 8-61
 Havonta 110, negy
 évre 800, egészév
 éltre: Havonta
 12, egészév
 éltre: 120.
 A "KELET" az ország
 közepén egyetlen
 újság, amelynek
 célja a hazánk
 érdekében álló
 ügyek megvilágítása.

Az új minis

Olvassuk, hogy a
 tériumot állít fel a
 Még egy miniszter
 sebb, úgy látszik,
 a kormány számára
 emelte már a minis
 Most csak azt
 lesz a szerepe az
 Tisztában vagyunk
 és azaz is, hogy a
 Azzal is tisztában
 mány sajtó alatt
 amelynek nincs
 kell m
 szolgálja a
 tásait és uralmi a
 Ez a sajtó, me
 még soha
 most, miniszter
 Vajjon, hogy e
 Ez az, amit egy
 színűnek.

Tudjuk azt is,
 Például, hogy a
 pagandaszó, an
 használni a lakos
 se és a nyugodt t
 számára.
 Ez a propagand
 hatékonyabb midn
 re gogista vezetés
 főszerkesztője lett
 nak, politikai pro
 a gogista eszmék
 Talán arra jó
 hogy ezt a propag
 Ezt is nehezen
 szűnik abban, hog
 ennek a szellemé
 csak erősebb mér
 deletek és hat
 közreműködésével
 Egy új miniszter
 az ország haladás
 Atól tartunk
 mény azt a szelk
 a propagandamit
 zik.

Vaida—Ave

Azt mondják,
 je, amelyben a
 szokták kifőzni.
 Ezuttal az új
 marsall és Vaida
 egyesek kirajzolt
 rizonjtán.
 Vaida Sándor
 volt komolyabb
 sall is azon poli
 érdemet szerzte
 rül, de eddig mé
 nem kaptak.
 De hogy kerül
 Hogyan férnek
 Ilyen program a
 Látszólag kor
 ható kérdések,
 het megérteni, h
 a kormánynak.
 Argetoianu su
 román belpolitik
 és felülmulhatat
 vül ő tudja a le
 választják, a k
 összehozzák haz
 Ezenfelül Arg
 Nem aspirál
 A miniszterel
 vagy pedig nem
 korított bajusza
 Világéretileg
 de állhat a köz
 Ahhoz azonban
 mányának tagja
 Nem fontos,
 Argetoianu min
 mányban, amely
 basszusa a han
 Amikor tehát

A német sajtó szerint Berlinben nem fog olasz-német szövetség létrejönni

Hivatalos jelentés Ciano tárgyalásairól

Németország és Olaszország elismerik Franco kormányát

Berlin, október 22. A hivatalos közlemény, melyet Ciano gróf, olasz külügyminiszter berlini megbeszéléseinek első napjáról kiadnak, meglehetősen szűkszavú. A tárgyalások tovább folynak, de az általánosságban tartott és igen megleghangú kijelentésekből arra lehet következtetni, hogy eredményesen folytak tovább.

Egyébként Ciano gróf tegnap résztvett a nemzeti szocialista ifjúság sportbemutatóján, ahol a megjelent nézőközönség meleg ünnepélyben részesítette, Baldur von Schirach, a német hitlerista ifjúság vezére beszélt, Ciano gróf válaszolt.

Tegnap este von Neurath báró adott nagy fogadást Ciano tiszteletére a birodalmi miniszterelnökségi palotában. A két államférfi pohárköszöntőjében annak szükségességét hangsúlyozta, hogy Olaszország és Németország kedvező viszonyban éljenek és szoros baráti kapcsolatokat tartsanak fenn egymással, mivel csak így lehet a nemzetközi békét biztosítani.

Ciano Budapestre és Bécsbe is ellátogat?

Egyes berlini lapok tudni vélik, hogy Ciano gróf Németországból visszatérőben módot fog találni arra is, hogy az osztrák és magyar államférfiakkal közölje tárgyalásainak eredményét.

A német lapok tartózkodóan írják Ciano berlini látogatásáról

Berlini jelentés szerint a reggeli lapok tartózkodó magatartást tanúsítanak Ciano gróf látogatásával szemben. Leközlök az elhangzott beszédeket, de kommentárokat nem fűznek azokhoz. Egyedül a Germania című lap írja, hogy

sem Berchtsgadenben, sem Berlinben nem fognak szövetséget kötni és nem fognak fenyegető blokkot létrehozni.

Németország nem gondol arra, hogy megakadályozza Angliának az értekezletre vonatkozó tervét, sem hogy a Népszövetség által követendő utat kijelölje. A lap végül szembeállítja a Führer és a Duce realista politikáját a gemfi hatalmak régimódi politikájával.

Feszült figyelem Párizsban

A német sajtó fenti álláspontjával szemben Párizsban, ahol Ciano gróf berlini tárgyalásait nagy figyelemmel kísérik, az a vélemény, hogy a megbeszélés lehető eredményeit nem szabad tubecsülni. Valószínűnek tartják, hogy a két hatalom között olyan újabb megállapodás jöhet létre, amilyen már Ausztriára vonatkozólag létrejött. De nem hisznek abban, hogy Olaszország és Németország között tartós szövetség alakuljon ki.

Vizont a l'Oeuvre többek között megállapítja, hogy Olaszország követni fogja Németországot minden lépésében, ami a locarnói tárgyalásokat illeti. Ennek célja a franciaszövlet szerződésnek francia részről való gyengítése. Ami a spanyol helyzetet illeti, a lap tudni véli, hogy tegnap délelőtt szóba került az a terve, hogy a Franco-kormányt úgy Németország, mint Olaszország el fogják ismerni, még mielőtt Madridot bevették a zendülők s mielőtt a küzdelem sorsa véglegesen eldőlné.

A Le Matin szerint Németország és Olaszország nem fogják elismerni a katalán államot. Zavaras hírek járnak azon engedményekről is, amelyeket Olaszország és Németország kapnának Franco tábornok részéről. Berlinben határozottan cáfolják, hogy keres-

Orvos! Mérnök! Gyári!

Minden német (25% redukción!), francia, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jalezve, mely szakma érdekli.

kedelmi könnyítésekért Olaszország a Baleári szigeteket kapná és Spanyolország afrikai partjain tengeri és légi kikötők felállításának jogát. Mégis mindkét kérdés igen érdekesnek látszik — állapítja meg a lap.

Brüsszel, október 22. A kabinettanács van Zeeland elnökletével tartott ülése után közle-

ményt adott ki, amely szerint bizonyos belpolitikai kérdéseken kívül megszövegezte az angol kormány szeptember 17-i jegyzékére adandó választ.

Egyidejű brüsszeli jelentés szerint a kamarát és szenátust október 27-re rendkívüli ülésükre hívták össze.

Krofta cseh külügyminiszter nagy külpolitikai expozéjában cáfolja a kisantant felbomlásáról szóló híreket

A pozsonyi kisantant-konferencián megbeszélték egy esetleges német támadás esetén teendő lépéseket

Praha, október 22. (Rador). Kamill Krofta külügyminiszter a kamara és a szenátus egyesített külügyi bizottsága előtt expozé tartott a csehszlovák külpolitikát érdeklő főbb kérdésekről. Rámutatott arra, hogy hiba lenne a Népszövetséget elítélni az olasz-abesszini ügy balsikeréért, mert a Népszövetség továbbra is reális érték marad a nemzetközi politikában. Csehszlovákia a kisantanttal együtt a regionális paktumokat tartja a béke legmegfelelőbb fenntartási eszközének. Kizártanak tartja, hogy a Népszövetség az alapokmány 19-ik szakasza alapján olyan jogot vehetne magának, hogy hozzányuljon a kisantant államok területi integritásához.

A locarnói értekezlet a béke biztosítását célozza Közép- és Kelet-Európában is.

Ami a belga király beszédét illeti, Krofta kijelenti, hogy Csehszlovákia nem követi Belgium példáját, mert Csehszlovákia földrajzi helyzete Közép-Európában egészen más, mint Belgiumé. Ami azokat a célokat hivatkozott illeti amelyek a kisantant kebelében való szétbomlásról szólnak, azok megtörték a kisantant egységét, amely a bratislavai konferencián hozott határozatok folytán még jobban megerősödött. Itt a kisantant államok leszögezték álláspontjukat arra az esetre, ha biztonságuk fenyegetve lenne. Az osztrák-

német egyezményt boncolgatva, Krofta azt hiszi, hogy az legalább is bizonyos időre enyhülést hozhat Közép-Európának és hiba lenne az egyezményben velünk ellenséges államcsoportosulást látni.

Az olasz-német közeledés megkönnyítheti Közép-Európa gazdasági megszervezését, Krofta ezután Csehszlovákiának a többi államokkal való kapcsolataira tér át. Rámutat arra, hogy a spanyol kérdésben a kormány semleges álláspontot helyezkedett. Törökország, Görögország, Bulgária, a Balti államok és a kis antant államai találkoznak Genfben, hogy minden általános kérdésben, amellyel a Népszövetség közzgyűlése foglalkozik, erejüket összpontosítsák. Semmisem mutat arra, hogy külpolitikánk, amit eddig folytattunk, nem lenne az igazi Németország újrafegyverkezése után kölcsönös segélynyújtási paktumot kötöttünk Oroszországgal és kiegészítettük a kisantant államokkal való szerződéseinket az esetleges támadás eshetőségére. Nem habozom kijelenteni, hogy nem aggodom országunk jövője iránt, sőt ellenkezőleg hiszem, hogy szerencsésen fog elhaladni a jelenlegi nemzetközi helyzet szikái között és a boldog prosperálás új korszakát fogja rövidesen megismerni.

Franciaországban nagy jelentőséget tulajdonítanak Tatarescu belgrádi tanácskozásainak

Hivatalos bucaresti jelentés szerint viszont a miniszterelnök utja szigorúan magánjellegű. Holnap reggelre hazatérnek a miniszterelnök

Bucaresti, október 22. Ciano gróf berlini tárgyalásainak külpolitikai szenzációja mellé tegnap váratlanul egy másik csatlakozott, amely romániai vonatkozásban részben belpolitikai szenzációnak is számít. Tatarescu miniszterelnök váratlan belgrádi látogatása, melynek minden bucaresti cáfolat ellenére, külföldön nagy jelentőséget tulajdonítanak. Párizsi lapok ugyanis azt hangoztatják, hogy Tatarescu belgrádi látogatásán felvetődött egy keleti hatalommal szemben egy Belgrád, mint Bucaresti egységes magatartásának kérdése. Ebben az irányban egy Belgrád, mint Bucaresti bizonyos tartózkodást látnak szükségesnek. Tatarescu miniszterelnök látogatása erre vonatkozólag befejezett tényeket is teremthet, párizsi sajtóhangok szerint, még Károly király prágai látogatása előtt. A külföldi sajtó megítélése szerint mindenesetre mérlegelés tárgyává fogják tenni Belgrádban Belgiumnak újabb semlegességi törekvéseit, melyek a kisantant egyetemes biztonságra vonatkozó álláspontjának is újabb megvizsgálását teszik szükségessé. Igen érdeke a komoly angol Reuter-ügynökég belgrádi tudósítójának jelentése, mely szerint Tatarescu miniszterelnök váratlan belgrádi utja érdekes külpolitikai változásokat hozhat. Meglehet ugyanis, a Reuter tudósító szerint, hogy Belgium megválto-

zott magatartásának hatása alatt Románia és Jugoszlávia is valami hasonló álláspontra helyezkednek.

Arról volna ugyanis szó a Belgrádban megbeszélendő terv szerint, hogy Jugoszlávia és Románia a semlegességi politika álláspontjára helyezkedjenek Szovjetországnak más hatalommal szembeni háborúja esetén. Ezt az egyezményt a Reuter tudósítása szerint még Károly király öfelségének prágai utja előtt írják alá és az uralkodó igyekezne megnyerni Csehszlovákiát is ugyanennek az álláspontnak.

A párizsi lapok fenti híradásaival szemben Tatarescu belgrádi tárgyalásait illetően a bucaresti miniszterelnökség a következő közleményt tette közzé, amit az összes reggeli lapok leközlöttek. „Tatarescu miniszterelnök dunai utja során szerdán este Belgrádba érkezett. Látogatása a jugoszláv fővárosban szigorúan magánjellegű. A miniszterelnök csütörtökön este hagyja el Belgrádot és a Dunán hazatér az országba.”

Egyidejű belgrádi jelentés szerint Sztrojadinovics miniszterelnököt október 27-re Isztambulba várják, ahonnan még aznap este továbbutazik Ankarába, ahol új jugoszláv-török kereskedelmi egyezmény kötéséről fog tárgyalni.

Az amerikai szocialisták biztosra veszik Roosevelttől újabb megválasztását

New York, október 22. (Rador). Norman Thomas, a szocialista párt elnöke, Filadelfiában kijelentette, hogy Roosevelttől újabb megválasztása feltétlenül bizonyos. Thomas még is kérte pártjának választóit, szavazzanak minél többen a szocialista jelűre.

Danzigban letartóztatták a danzigi vasuti munkásszövetség titkárát

Varsó, október 22. (Rador). A danzigi rendőrség letartóztatta Wichmann képviselőt, a danzigi vasuti munkásszövetség titkárát és a szövetséget feloszlatta. Az Amszterdamban székelő nemzetközi szállítási hivatal kérését intézett a lengyel, francia és német kormányokhoz, valamint a Népszövetséghez és a szabadváros népszövetségi főbiztosához, járjanak közbe Wichmann szabadonbocsátása érdekében.

Varsó, október 22. (Rador). A Havas jelenté: Több mint 3000 danzigi rekruta indult tegnap Németországba, hogy ott katonai szolgálatot végezzen.

Meginterpellálják a kormányt Mihai Stulescu meggyilkolása miatt

Bucaresti, október 22. A kamara elnökének számos igen érdekes interpellációt jegeztek be. Serdici nemzeti parasztpárti az igazságügyminisztert fogja meginterpellálni a szerencsejátékok betiltásáról szóló törvény alkalmazását illetően és a belügyminiszter bizonyos a prefektusokhoz küldött titkos körrendeletek ügyében.

Petrescu ezredes Iunian párti a bel- és oktatásügyi miniszterekhez intéz interpellációt Stulescu meggyilkolása ügyében. George Bratianu a kamara külügyi bizottságának összehívását kéri. Ghita Pop nemzeti parasztpárti a Tischler-birtok kisajátításának körülményei felől érdeklődik, míg Constantinescu-Bordeni georgista a cotoceni szerencsétlenséget eleventi fel.

Ismét Vaida-kormány lehetőségéről beszélnek

Bucaresti, október 22. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi lapok szerint a kormány és a gogo-cuzisták között ismét tárgyalások folynak, melyeknek célja a nemzeti parasztpárti demonstrációk megfelelő ellensúlyozása. Iuca belügyminiszter tegnap délután felkereste Goga Octavian, akivel hosszas megbeszélést folytatott. Kormánykörök szerint az október 25-re hirdették, majd november 8-ra elhalasztott cuzista tömeg-demonstráció részleteinek megbeszéléseiről volt szó. A belügyminiszter állítólag feltételekhez kötötte a gyűlés megtartását és így többek között azt kívánta, hogy a cuzisták mondjanak le a kampókeresztes zászlók és feliratok felvonulásától. Ezzel szemben a kormány vonatkozó bocsát rendelkezésükre a parasztek szállításihoz és egyébként is segítségükre lesz. Goga azt válaszolta, hogy meg kell beszélnie Cuzaval a dolgot. Iuca távozása után Cuza és Goga ültek össze megbeszélésre. A gogisták általános elkeseredésére Cuza kijelentette, hogy nem hajlandó lemondani a kampókeresztes dekourról, bármennyire fontos és szükséges volna a kormány támogatása.

A kormánypártban megoszlanak a vélemények ebben a kérdésben. Egyesek szerint fel kell hagyni Goga és Cuza támogatásával most, amikor a liberális kormányzás a végét járja. Mások viszont azzal érvelnek, hogy éppen most kell Gogák akcióját megkönyíteni, bebizonyítva, hogy népszerűek és így megfelelően ellensúlyozhatják a nemzeti parasztpártot.

Egyes fővárosi lapok szerint a kulisszák mögött olyan tárgyalások vannak folyamatban, amelyek lappangó kormányváltásra engednek következtetni. Eszerint Vaida—Averescu kormányt állna előtérben, amelyet a jelenlegi parlament hajlandó volna támogatni. A Zorile úgy tudja, hogy Averescu marsall még nem jelentette ki, hogy hajlandó volna-e Vaidával együtt működni. Olyan kormányformációt kombinálnak, amelyekben Mironescu, Argetoianu és Iorga is helyet foglalnának. Tekintély-kormány, vagy a nemzet egységének kormánya volna a neve ennek a kormányformációnak, amely a nemzeti parasztpárt részéről Costacescu és Potarca közreműködésére is számít.